

MUNI
CJ V

PROFESE TLUMOČNÍKA

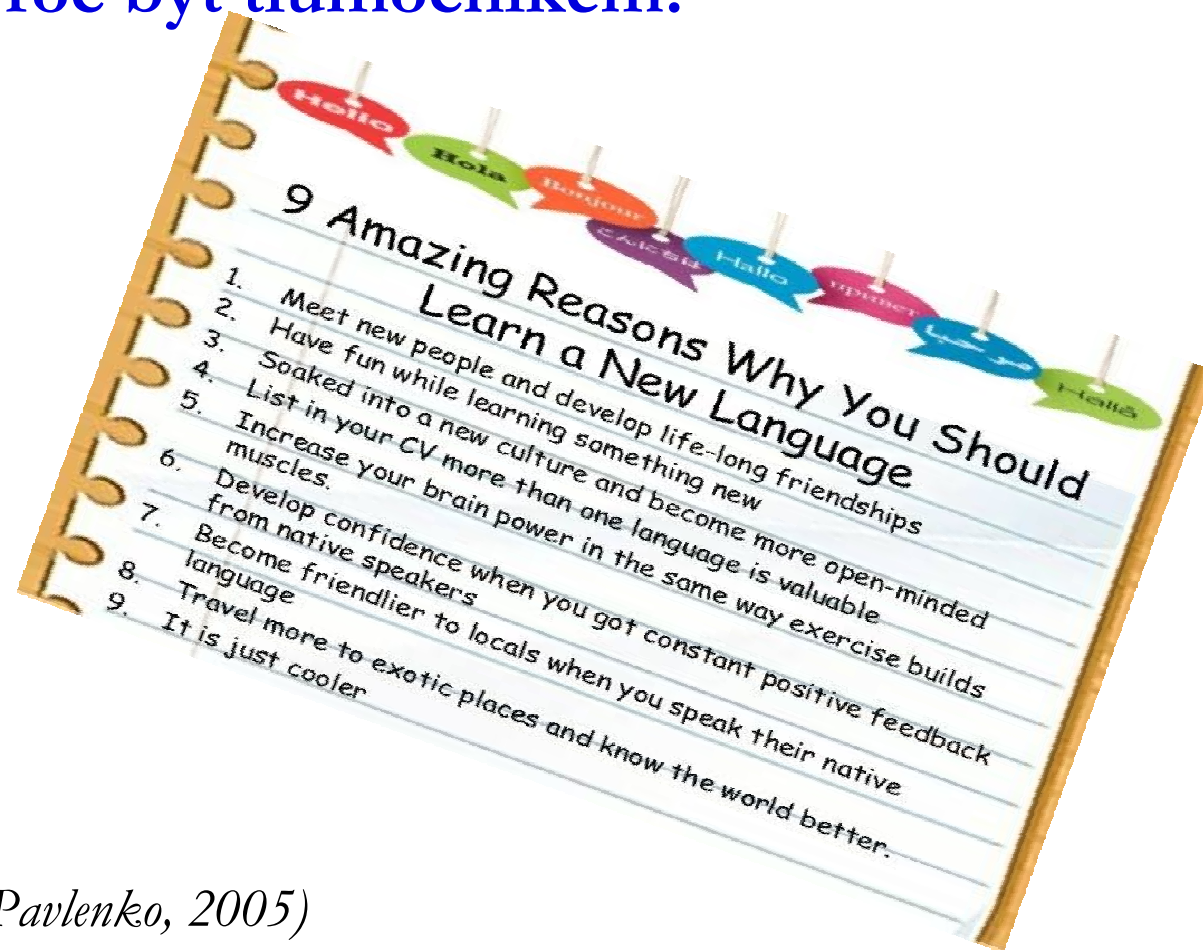
Mgr. Monika Ševečková Ph.D.

seveckova@sci.muni.cz

Proč být tlumočníkem?

1

- tolerance
- způsob myšlení
- praktická inteligence
- porozumění
- přátelství
- nové vzrušující situace
- sociální integrace
- růst

(Pavlenko, 2005)

Proč být tlumočnickem?

2

- řemeslo je nutné cvičit
- stačí znalost cizího jazyka?

Jaký by měl být překladatel/tlumočnick?

- pevné nervy, pohotová reakce, dobrá paměť,
- znalost zákonů, zkušenosti překladatele, řízení času,
- psychická i fyzická zdatnost, schopnost udržet pozornost na více věcech naráz
- krátkodobá paměť, schopnost zvládat stres, spolehlivost, rozhled
- odborná znalost, pečlivost, všeobecný rozhled
- schopnost vyhledávání informací a orientace v nich, cit pro jazyk

Proč být tlumočnickem?

3

– kompetence

- interpretační kompetence = překládáme význam, ne slova (dekódování vých. textu, pochopení za pomoci kontextu) verifikační kompetence (orientace v info zdrojích)
- kulturní kompetence (bikulturnost), pozor na „mentální vysílení“ (vtipy)
- strategická kompetence (plánování a realizace tlum., význam nutno přetlumočit v co nejkratší době)
- tržní kompetence (konkurenceschopnost, razítko jako znak kvality)
- technická kompetence

Proč být tlumočnickem?

4

- úřední oficiální jednání v ČR česky / 90 % překladů (od stát. orgánů) ČJ → cizího j.
- psycholog + komediant, empatický + má ale i odstup
- **plusy a mínusy:**
 - společenská prestiž
 - digitalizace (překlad z dokumentů, zkonvertovaných do el. podoby)
 - 24/7
 - proplácení – termíny, výše odměny
 - osobní předání

Jak být tlumočnickem?

1

- **kdo:** odborně způsobilá osoba
 - VŠ vzdělání
 - 5 let praxe
 - doplňkové studium („právní minimum“)
 - kurz/jaz. Seminář
 - dva semestry výuky
 - vstupní zkouška
- **jak**
 - podání žádosti
 - vstupní zkouška
 - slib
 - zápis do seznamu
 - průkaz a pečeť
- nárokovost
- mentor

Jak být tlumočnickem?

2

- https://www.kstcr.cz/cz/jak-se-stat-soudnim-tlumocnikem?fbclid=IwAR2No-om_gSIT0xzpFwgkxcXAN31a1_si6LkSx44xS-j9uvHWHRXJKH14UM
- tlumocnici.justice.cz/vzdelavaci-vidia/
- <https://tlumocnici.justice.cz/wp-content/uploads/2021/05/Material-k-priprave-na-vstupni-zkousku-tlumocnika.pdf>
- od 1. 1. 2021 – zákon č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích
- <https://www.kstcr.cz/cz/legislativa-zakony-platna-legislativa-1>
- podrobnější úprava v prováděcí vyhlášce č. 506/2020 Sb
- tl. a překl. agendu už nespravují krajské soudy, ale výhradně MS ČR přes tlumočnický portál
- zřízení datové schránky
- <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/datove-schranky-od-1.-5.-2021-pro-soudni-tlumocniky-a-prekladatele-zrizovane-ze-zakona>
- <https://www.datoveschranky.info/podnikajici-fyzicka-osoba-soudni-tlumocnici-a-soudni-prekladatele>

Jak být tlumočnickem?

3

– povinnosti

- pouze v daném jazyce
- odborně, nezávisle, osobně /nově: konzultant
- mlčenlivost
- náhrada újmy
- evidence úkonů /nově: datum nar.
- neodmítnutí pro st. orgány

– jak

- podání žádosti
- vstupní zkouška (stávající do 1. 1. 2026) ze znalosti zákona o překl. a tłum. a příslušných vyhlášek
- slib
- zápis do seznamu
- průkaz a pečeť

Jakým být tlumočnickem?

1

- doslovnost/adekvátnost/změny/doplnění/vynechávky/vlastní dovysvětlení/komentáře/1.os.
- zájmy klienta/přesnost
- dlouhé věty s paragrafy formalizovaných vět / lidské osudy
- klíčová info: „vyhošť’ují vás, do 24 h musíte opustit ČR“
- nelze navalit na člověka terminologii, citlivě, nezkreslit
- policie – poučení (mít s sebou už přeložené)

Jakým být tlumočnickem?

2

- sešívání
- razítkování cizího překladu
- elektronický soudní překlad
 - pokud odevzdáváme elektronicky
 - formát překladu stanovuje zákon (soubor ve formátu PDF/A, který je možné otevřít v PDF)
 - originál, překlad, doložka, kvalifikovaný elektronický podpis
 - místo razítka: el. podpis (vytvořený kvalifikovaným (QSCD) prostředkem pro vytváření podpisů, dle certifikátu pro el. podpisy)
 - max. platnost překladu 5 let (lze obnovit, nebo konvertovat na Č. poště)
- tlumočení online